

مسایل زیربنایی توسعه کاشت زیتون در ایران

محمد طباطبایی

معاونت امور باغبانی وزارت کشاورزی، تهران

برای رسیدن به استقلال واقعی، هیچ چاره‌ای جز این نیست که مردم از نظر تولید مواد اصلی غذایی به خودکفایی برسند. چنانچه می‌دانیم، در بین مواد غذایی، تعدادی، اهمیت استراتژیک دارند که از آن جمله روغنهای نباتی هستند. تجربه و پژوهشهای علمی نشان داده‌اند که در بین روغنهای نباتی، روغن زیتون با داشتن امتیازات غذایی و دارویی، بهترین آنها می‌باشد. از طرف دیگر در کشور ما با توجه به افزایش مداوم جمعیت، نیاز به تهیه و مصرف روغنهای نباتی مرتباً افزایش می‌یابد. در حال حاضر بیش از ۹۰٪ روغنهای مصرفی را از خارج وارد می‌کنیم. لذا سه سال پیش وزارت کشاورزی توسعه کشت زیتون را با توجه به پتانسیل تولید کشور در اولویت قرار داده است. به هر حال توسعه کاشت زیتون دوسری مسایل را به همراه دارد:

- ۱- مسایل علمی و فنی که به شناخت درخت زیتون و تکثیر، پرورش و محیط زیست آن مربوط می‌شود و وظیفه پژوهندگان و دانشگاهیان است.
- ۲- مسایل زیربنایی که وظیفه مجریان و دست‌اندرکاران است و بدون حل آنها، هرگونه اقدام دیگر بدون استفاده باقی خواهد ماند. این مسایل عبارتند از:
 - ۱- شناخت زیتون و توسعه فرهنگ زیتونکاری بین مردم که در آن آموزش و تحقیقات نقش اساسی دارد.
 - ۲- شناخت ارقام زیتون، زیتون دارای ارقام و کلونهای مختلفی است که هر یک از آنها ویژگیهایی دارند.
 - ۳- تأمین و واگذاری زمین و آب که اساسیترین عامل برای توسعه کاشت زیتون است.
 - ۴- تکثیر و مکان‌یابی برای کاشت زیتون - تکثیر زیتون یک کار تخصصی است و مکان‌یابی برای کاشت آن اطلاعات و تجربیات وسیع اکولوژیکی نیاز دارد.
 - ۵- رقابت کاشت زیتون با سایر فرآورده‌های کشاورزی که درآمد اقتصادی خوبی دارند.
 - ۶- مسائل اقتصادی - اجتماعی و جلب همکاریهای مردمی و انجام کار با کمک کسانی که توان فنی و مالی اجرای کار را دارند.
 - ۷- مکانیزاسیون و استقرار صنایع تبدیلی زیتون
 - ۸- کمک مالی و فنی دولت
 - ۹- ایجاد کشاورزی پایدار که از نظر آبادانی کشور و استقرار کشاورزان و ایجاد اشتغال بسیار مهم است.
 - ۱۰- همکاری جدی و صمیمانه مسئولین ارگانهای مختلف مملکتی که برای حسن انجام چنین پروژه‌هایی ضروری است.